

odločili postaviti plezalno steno za dobrobit vseh Komendčanov. Svoj obstoj so uradno potrdili leta 2012 z registracijo pri komisiji za športno plezanje Planinske zveze Slovenije. Načelnik ŠPO Komenda pa je že od samega začetka Marko Pogarčar.

Prve plezalne prostore v velikosti sto kvadratnih metrov plezalnih površin si je ŠPO Komenda uredil leta 2014 na podstrešju planinskega doma Komenda, a je prostor zaradi naraščajočega števila plezanja želnih otrok in odraslih hitro postajal premajhen in premalo atraktiven. Že leto po uradni otvoritvi plezalne stene je zamisel o večjem, višjem in privlačnejšem plezalnem središču padla na plodna tla, poleti 2016 pa so se že začele priprave na izgradnjo novega Plezalnega središča Komenda (PSK) na Mlaki pri Komendi.

Za novo plezalno središče smo v letih 2016 in 2017 urejali prostor in pridobivali potrebne dokumente, povezane z izgradnjo in zasnovo. V marcu leta 2018 smo pridobili pravnomočno gradbeno dovoljenje, kar je pomenilo, da se prava gradnja lahko začne. Po številnih delovnih akcijah (sodelovalo je več kot štiri-deset prostovoljcev z več kot dva tisoč delovnimi urami) se je s pomočjo finančnih in materialnih virov donatorjev ter z lastnim finančnim vložkom glavni del gradnje zaključil decembra 2018.

Po končni ureditvi prostorov in okolice smo 21. septembra 2019 slovesno odprli Plezalno središče Komenda za vse generacije, za vsakogar, ki bi se rad spoznal ali ukvarjal s plezanjem, tem vse bolj priljubljenim adrenalinskim športom. Pohvalimo se lahko z 205 kvadratnimi metri novih sodobnih plezalnih površin, kjer lahko ponudimo raznovrsten in kakovosten trening tudi s plezanjem v višino.

Kapaciteta novega plezalnega središča je okoli dvajset plezalcev naenkrat in okoli 200–250 vadečih na teden, hkrati pa stara plezalna stena na podstrešju planinskega doma še vedno služi svojemu namenu, tako da smo povečali svoje kapacitete za več kot 200-odstotno. Na

vodenih vadbah na obeh naših stenah nas trenutno pleza okoli sto štiri-deset, v oktobru pa načrtujemo dodatne termine za plezalni vrtec, naše prostore v PSK pa bomo začeli ponujati tudi za rekreacijo, na katero bo lahko prišel nenajavljeno vsak, da opravi svoj trening.

Z vizijo širjenja plezalne kulture v občini Komenda in bližnji okolici, pri mladih vzgojiti strast in veselje do plezanja, omogočiti spoznavanje s športnim plezanjem vsem generacijam ter privabiti predvsem mlade od 15 do 21 let, da bodo aktivno preživljali svoj prosti čas v okviru plezalnega druženja, vas vabimo, da si pridete ogledat PSK, preizkusite svoje plezalno znanje ter se nam pridružite na vadbah.

Za dodatne informacije se lahko obrnete na e-naslov spokomenda@gmail.com ali na telefonsko številko 031 217 513, več o nas pa izveste tudi na naši facebook strani www.facebook.com/stenca.kom in spletni strani PD Komenda www.pd-komenda.si, pod zavahkom športnoplezalni odsek.

*Tjaša Pibernik,
članica ŠPO Komenda*

U SPOMIN

Davorin Karničar (1962–2019)

Davo Karničar je najlepši dokaz, da so največji zmagovalci ljudje, ki se znajo učiti tudi iz porazov, iz njih odnesti najboljše in se vedno znova vrniti še močnejši. Kdor ga je zares poznal, ga je moral imeti rad. In kdor je poznal njegove dosežke, ga je moral ceniti. Niti predstavljati si

ne znam, kako globoko sled pušča njegov opus izjemnih smučarskih spustov generacijam, ki šele prihajajo. In kako velika je praznina, ki je ostala za njim med vsemi tistimi, ki jih je imel najraje, jim bil mož, oče, brat in prijatelj. Verjamem, da bo na svoj način njegov duh vedno bival nekje na Jezerskem, tam, kjer se je njegova zgodba začela in žal mnogo prezgodaj tudi končala.

Davo je imel veliko možnosti, da bi prenehal početi tisto, zaradi česar je postal sinonim za smučanje z nemogočih mest po nemogočih smereh. Leta 1993 mu je vihar na K2 zasul smuči, ki jih ob vrnitvi ni več našel, in tako je njegov prvi poskus smučanja s te gore propadel, preden se je sploh začel. Leta 1996 se je na Mount Everestu na višini 8200 metrov zaradi viharja, ki je terjal osem življenj, pravočasno obrnil, vendar dobil hude ozeblin. Leta 1998 mu je zdravje preprečilo spust z Daulagirija, enako se je zgodilo leta 2001 na Čo Oju in leta 2017 na K2. Izgubil je dve pomembni osebi, kar bi ga zagotovo lahko odvrnilo od njegovega poslanstva v gorah – brata Luka Karničarja in soplezalca Franca Oderlapa.

Vendar Dava ni ustavilo nič. Vedno znova se je znal pobrati in prav ta lastnost ga je postavila med največje. Opravil je spust z vseh najvišjih vrhov celin, kot prvi zemljan leta 2000 tudi s strehe sveta, Mount Everesta. Smučal je z Anapurne I in s tem poleg spusta opravil pristop na zadnjega izmed štirinajstih osem-tisočakov, ki ga do takrat Slovenci še nismo osvojili. Smučal je z Matterhorna, Mont Blanca, Eigerja, s številnih domačih gora po vseh mogočih smereh, celo po Sinjem slapu, kar še danes velja za dosežek na meji mogočega.

Davo Karničar je bil eden tistih, ki so Slovenijo zapisali na zemljevid sveta s svojimi uspehi. Sinonim turnega in alpinističnega smučanja, samosvoj Jezerjan, je bil tudi sam kot gora – priti na njen vrh je dano samo izbranim. Drugim ostaja občudovanje iz doline.

Davo je svojo življenjsko pot, ki se ji bomo poklonili v naslednji številki *Planinskega vestnika*, sklenil na

svojem Jezerskem, pod svojimi gorami, kjer bo za vedno svobodna bivala njegova duša.

Marta Krejan Čokl

Franci Kmetec

(1954–2019)

Ko se je avgust nagibal v drugo polovico, smo se poslovili od dolgoletnega planinskega prijatelja Francija Kmetca. Član Planinskega društva Vojnik je bil vse od njegove ustanovitve, a planinec – to je bil že veliko prej. Vse od včlanitve v vojniško društvo je sodeloval in bil aktiven pri različnih nalogah in akcijah. Njegovo poslanstvo se je začelo z delom markacista, sledila je pot načelnika markacistov. Francija smo poznali tudi kot harmonikarja in dežurnega obiskovalca na Koči pri Tomažu. Kot načelnik markacistov je dosledno urejal in skrbel za planinske poti. Sodeloval je s soslednjimi društvi in pomagal pri obnovi poti v občini Vojnik, tudi pri Slomškovi poti. Udeleževal se je izobraževanj in k temu spodbujal še ostale markaciste. Na Koči pri Tomažu je popestril srečanja pohodnikov in planincev s harmoniko. Dajal je pobude za obnovo in nadalavo poti. Ko je društvo Izvir, skupaj z Občino Vojnik, oblikovalo Modrijanovo učno pot, je Franci dodal svoje znanje in spretnosti markacista, ob svečanem odprtju pa je sodeloval kot glasbenik. Prav tako je bil aktiven pri ureditvi poti XIV. divizije in Jakobovi poti. Poleg društvenih priznanj in zahval je prejel še priznanja PZS ter Knafelčovo priznanje za dolgoletno in požrtvovalno delo na planinskih poteh, za dosežke pri markiranju in vzdrževanju planinskih poti ter vzgojo novih kadrov na področju planinskih poti.

Da, pustil je sledi! Močne, trdne in markirane! Ob novici, da ga ni več med nami, smo nemo zrl predse, bolečina je zaobjela srce, solze so se pritihotapile v oči, besede so zamrle ...

V petek, 16. avgusta, smo se mu poklonili in ga z vsem spoštovanjem do njega pospremili na njegovo zadnjo pot. Sprejet je bil v naša srca, v najlepših spominih bo spremljal naš korak, prisoten bo z nami v gorah, ki jih je imel tako rad.

Imeli smo priložnosti povedati mu, kako radi ga imamo in kako spoštujemo njegovo delo in prijateljstvo. A njegov odhod je bil prehitel, preuran in pri vseh, ki smo ostali, bo zavladata praznina. Ko bo jesen prišla v gorco, kamor nas je pogosto povabil, njega ne bo. Tu bo le delo njegovih pridnih rok ... Hvala ti, Franci!

Zvonka Grum, PD Vojnik

Stanko Murovec

(1921–2019)

Drvimo vsi v nek spomin v nek polmrak trenutka. Nosi nas viharjev mesečina utrinek smo na nebu sanj (Boris A. Novak)

V prvih julijskih dneh se je v Idriji iztekla življenjska pot Stanka Murovca – Staneta, kot smo ga planinci navadno imenovali. Skoraj stoletje je bilo dolgo njegovo *popotovanje*. Vidno, lahko rečemo neizbrisno sled je pustil v zgodovini idrijskega planinstva, še posebej pri nastanku in razvoju ne le idrijskega – kar primorskega alpinizma.

Stane se je rodil v idrijski Grapi. Otroštvo in mladostna leta je preživel v času, ko se je na Primorskem z vso surovostjo šopiril fašizem. To so bila leta, ko je v pojočo idrijsko

materinščino ostro vdiral povečje v takrat osovraženi italijanščini: "Qui si parla soltanto italiano!" (Tu se govori samo italijansko!) A Stane je tako kot vsi Primorci ohranil materinščino kljub vsemu terorju. Ko se je razplamtel svetovni spopad in prerasel v drugo svetovno vojno, je bil Stane kot zaveden primorski Slovenec v uporni in po letih trpljenja zmagoviti partizanski vojski.

Z vso zagnanostjo je sodeloval pri povojni obnovi porušene domovine. Opravljal je odgovorne naloge na Idrijskem. Bil je tudi, danes bi rekli župan takratne občine Idrija. Mož, ki so ga ljudje cenili in spoštovali ter z odobravanjem sprejemali njegove ideje in predloge.

Zrastel in živel je med idrijskimi hribi; vzljubil je poti in steze, tudi na videz morda neprehodne ovire po tej naši skrivnostno lepi pokrajini. Vedel je, da je skrb za zdravo telesno aktivnost pogoj za uspešno delo in zadovoljstvo ljudi. Tako je poleg ostalih športnih panog v občini s posebnim občutkom in razumevanjem podpiral delovanje našega PD Idrija, katerega član je bil. V vseh pogledih je vedno iskal nove poti. Tako smo se na Stanetovo pobudo že 31. marca 1973 ob njem zbrali nekateri planinci na ustanovnem sestanku Alpinistične sekcije v Idriji. Bil je pravi vizionar in zaupanja vreden organizator. Navezal je stike z Alpinističnim odsekom PD Ljubljana – Matica in že isto leto je v Idrijo prihajal in vodil alpinistično šolo priznani alpinist Tone Sazonov – Tonač. Prve vodene zimske ture v gore nad Bavšico, na Krnčico, na Krn pa smo opravili pod vodstvom alpinista zdravnika dr. Jožeta Andlovica iz Nove Gorice. Krog alpinistov se je širil in Stanetu je uspelo, da je PD Idrija 1. decembra 1975 že ustanovilo Alpinistični odsek; ta je bil takrat prva samostojna alpinistična organizacija na Primorskem. Seveda je bil načelnik ob ustanovitvi in še mnogo naslednjih let neutrudni Stanko Murovec. Delo v AO Idrija je bilo pod njegovim vodstvom iz leta v leto bogatejše. Redna (skoraj masovno obiskana) alpinistična šola, opravljanje alpinističnih izpitov, plezanje v vse zahtevnejših stenah